

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 543/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Troščákom, Hlavná 50, Prešov, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 NcC 1/2018 z 9. januára 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 NcC 1/2018 z 9. januára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania o zvýšenie výživného na jeho maloletého syna, ktoré je vedené na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 27 P 492/2016.

Sťažovateľ na pojednávaní nariadenom na 11. október 2017 vzniesol námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi a ďalším sudcom okresného súdu, ktorú odôvodnil tým, že právna zástupkyňa matky dieťaťa (odporkyňa) je v konaní zastúpená [REDAKOVANÉ], ktorá na okresnom súde pôsobila ako sudkyňa pre „agendu týkajúcu sa starostlivosti o maloletých a rozvodov“.

Krajský súd napadnutým uznesením rozhodol, že sudkyňa [REDAKOVANÉ] nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 27 P 492/2016. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že „[s]amotný fakt, že právna zástupkyňa matky je bývalou sudkyňou Okresného súdu Prešov nemôže sám osebe byť relevantným dôvodom pre to, aby bola zákonná sudkyňa, resp. ďalší sudcovia Okresného súdu Prešov vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci“.

Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že v jeho veci existujú dôvodné pochybnosti o nedostatku nestrannosti zákonnej sudkyne, čo „zvýrazňuje [jej] postup... na pojednávaní konanom dňa 11. 10. 2017, kedy po vznesení námietky zaujatosti ešte pripustila otázku zástupkyne [REDAKOVANÉ] na maloletého [REDAKOVANÉ] v tom zmysle, či aj on trvá na námietke zaujatosti, ktorú vzniesol jeho otec“.

Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd napadnutým uznesením nerozhodol o „celej“ námietke zaujatosti, ale iba o časti týkajúcej sa zákonnej sudkyne [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ však vzniesol námietku zaujatosti aj proti ďalším sudcom

okresného súdu, ktorí by danú vec mohli prejednávať a rozhodovať. Zároveň navrhol, aby bola jeho právna vec prikázaná na prejednanie a rozhodnutie inému súdu.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantované v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 NcC/1/2018 zo dňa 9. 1. 2018 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 NcC/1/2018 zo dňa 9. 1. 2018 a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd v zmysle § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

II.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 35/02, I. ÚS 105/06, III. ÚS 155/09).

II.1 K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením

Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením. Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa mal nedostatočným spôsobom vysporiadať s ním vznesenou námietkou zaujatosti. Zároveň namieta, že krajský súd výrokom rozhodol iba o časti ním vznesenej námietky zaujatosti, a to iba vo vzťahu k zákonnej sudkyni, a nie vo vzťahu ku všetkým ním namietaným sudcom.

Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru (II. ÚS 671/2015, II. ÚS 313/2016, III. ÚS 32/2017,

I. ÚS 164/2017), v zmysle ktorej ak sa sťažovateľ v ďalšom konaní v merite veci pred všeobecnými súdmi môže domáhať ochrany svojich práv podaním odvolania proti rozhodnutiam prvostupňového súdu (prípadne aj dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu), je potrebné jeho sťažnosť podľa čl. 127 ústavy odmietnuť ako neprípustnú.

Základné právo na súdnu ochranu je totiž „výsledkové“, to znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

Keďže sťažovateľ bude mať možnosť uplatniť svoju námietku o zaujatosti zákonnej sudkyne v odvolaní proti meritórnemu rozhodnutiu okresného súdu v jeho právnej veci, ústavný súd nemal dôvod na to, aby sa odklonil od už citovanej ustálenej judikatúry, a preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2 K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením

Pokiaľ sťažovateľ namieta aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd s odkazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [rozhodnutie o prijateľnosti vo veci Mianowicz proti Nemecku (IV) z 19. 5. 2009, sťažnosti č. 37111/04, č. 55440/07 a č. 55443/07; tiež rozhodnutie o prijateľnosti vo veci Ovcharenko proti Ukrajine z 20. 10. 2009, sťažnosť č. 26362/02] konštatuje, že konanie o vznesenej námietke zaujatosti (teda konanie o zložení súdu), ktoré je nezávislé na konaní, v ktorom bola takáto námietka uplatnená, sa netýka oprávnenosti trestného obvinenia alebo civilných práv a záväzkov v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto je tento článok dohovoru na takéto konania *ratione materiae* neaplikovateľný.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť (podobne III. ÚS 46/2012, III. ÚS 169/2013, III. ÚS 824/2016).

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola ako celok pri jej predbežnom prerokovaní odmietnutá, ústavný súd sa jeho ďalšími požiadavkami nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v danom prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2018